

“ทุกสรรพสิ่ง เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วก็ดับไปตามกรรม”

คำอนุโมทนา

คุณปิยนภา ธรรมกรบัญญัติ แจ้งมาว่าได้อ่านเรื่องนักโทษประหาร ที่ผมเป็นผู้ประพันธ์ ในหนังสือธรรมลีลา แล้วเกิดความประทับใจในเนื้อหาธรรมะ และในลีลาการเขียน เกิดกุศลเจตนา ประรณานาจะพิมพ์แจกเป็นธรรมทานแก่ญาติมิตร จึงได้เขียนจดหมายมาขออนุญาตจากผู้ประพันธ์

ผมได้ทราบกุศลเจตนาของคุณปิยนภาแล้ว ยินดีอนุญาตให้พิมพ์แจกเป็นธรรมทานได้ตามประสงค์ และขออนุโมทนาในกุศลกรรมธรรมทานของคุณปิยนภา มา ณ โอกาสนี้

การให้ธรรมเป็นทาน จัดว่าเป็นยอดแห่งทานในพระพุทธศาสนา สมดังพระพุทธพจน์ที่ว่า สัพพทานํ ธมฺมทานํ ชินาติ แปลว่า การให้ธรรม ย่อมชนะการให้ทั้งปวง

ขออำนาจแห่งกุศลธรรมทานที่คุณปิยนภากระทำด้วยดีแล้วจงดลบันดาลให้คุณปิยนภาและผู้มีส่วนในกุศลกรรมนี้ทุกท่าน จงมีแต่ความสุขกายสบายจิต คิดปรารถนาสิ่งใดในทางที่ชอบ ประกอบด้วยประโยชน์แก่ตนและผู้อื่น จงสำเร็จสมประสงค์ ขอให้ชีวิตแคล้วคลาดจากโรคภัยไข้เจ็บ มีชัยเหนือศัตรูหมู่มิตรที่คิดประทุษร้าย และสุดท้าย ขอกุศลธรรมทานนี้ จงช่วยเพิ่มเติมปัญญาบารมี เพื่อนำไปสู่ความรู้แจ้งเห็นจริงในไตรลักษณ์ เกิดนิพพิทา วิราคะ วิมุตติ หลุดไปจากการเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในเรือนจำใหญ่คือภพทั้ง 3 เข้าสู่แดนอันเกษมคืออมตนิพพานในเวลาอันควรเทอญ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณแสง จันทร์งาม

เชียงใหม่

มิถุนายน 2551

ท่านสามารถอ่านเจตนารมณ์ของการจัดทำหนังสือเล่มนี้ได้ที่ท้ายเล่ม

ISBN	
พิมพ์ครั้งที่ 1	ธันวาคม 2551
จำนวนที่พิมพ์	3,000 เล่ม
ราคา	จัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่เป็นธรรมทาน
สร้างสรรค์ผลงานโดย	บริษัท คอนเน็ค พีเพิล จำกัด 305 ซ. รังสิต-นครนายก 44 ซ.1 ต.ประชาธิปัตย์ อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี 12130 โทรศัพท์ 0-2974-1001 แฟกซ์ 0-2974-1120 อีเมลล์ info@connexpeople.com เว็บไซต์ http://www.connexpeople.com
จัดพิมพ์และดูแลโดย	บริษัท รุ่งเรืองวิริยะพัฒนาโรงพิมพ์ จำกัด 106/204 หมู่ 4 แขวงคันทนายาว เขตคันทนายาว กรุงเทพมหานคร 10230 โทรศัพท์ 0-2918-0192 แฟกซ์ 0-2917-9072 อีเมลล์ viriya_999@yahoo.com

คำนำผู้จัดพิมพ์

เนื่องจากดิฉันมีโอกาสได้ฟังเรื่อง “นักโทษประหาร” ประพันธ์โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณแสง จันทร์งาม จากซีดีเสียงอ่านธรรมะของคุณดังตฤณ และเกิดความประทับใจกับวิธีการนำเสนอของเนื้อเรื่อง จึงพยายามค้นหาหนังสือที่มีบทความนี้ ซึ่งโอกาสที่ได้พบบทความนี้ในหนังสือ “ธรรมลีลา” ของท่าน อาจารย์แสง จันทร์งาม จากงานหนังสือแห่งชาติปี 2550 จัดขึ้น ณ ศูนย์การประชุม แห่งชาติสิริกิติ์

ด้วยการใช้ข้อความง่าย ๆ เข้าใจง่าย วิธีเดินเรื่องที่น่าติดตาม และจบท้าย ด้วยบทความที่สะกิดใจได้แรงๆ กับแนวคิดทางธรรมะของท่านอาจารย์แสง จันทร์ งาม ผู้อ่านแทบจะไม่รู้ตัวเลยว่ากำลังอ่านหนังสือแนวธรรมะอยู่ จึงเกิดความปรารถนา จะได้ แบ่งปันเนื้อหาดี ๆ เช่นนี้แก่ผู้ร่วมเกิด แก่ เจ็บ ตาย ในวัฏฏสงสาร ซึ่งกำลัง ลี้ม ความจริงของชีวิตอยู่ทุกขณะ ได้มีโอกาสสัมผัส และรับข้อคิดดี ๆ จาก บทความนี้ ดิฉันจึงติดต่อท่านอาจารย์แสง จันทร์งาม เพื่อขออนุญาตนำบทความ “นักโทษประหาร” จัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม เพื่อแจกจ่ายเป็นธรรมทานแก่ผู้สนใจ

ด้วยความหวังว่าอย่างน้อยผู้ที่ได้อ่านบทความนี้ จะได้แง่คิด ได้ระลึกถึง และหันกลับมามองว่า อะไรคือสิ่งที่ชีวิตของตนควรน้อมเข้ามาใส่ มาปฏิบัติใน ฐานะที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์พบ “พระพุทธศาสนา”

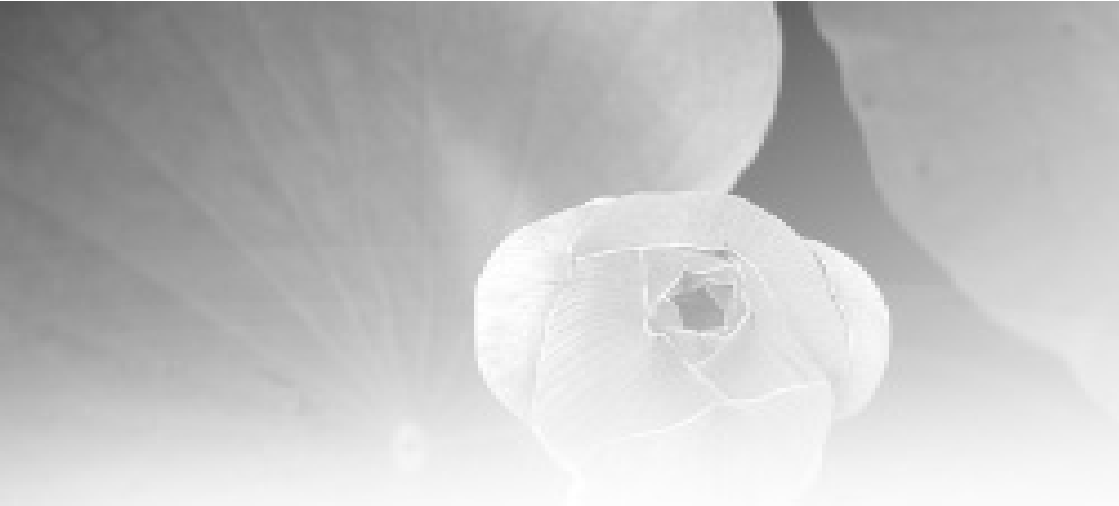
ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์แสง จันทร์งาม มา ณ ที่นี้ เป็นอย่างสูง สำหรับความกรุณาที่อนุญาตให้มีการจัดพิมพ์ครั้งนี้เกิดขึ้น และสำหรับบทความดี ๆ มีคุณค่าที่ได้เผยแผ่สู่สังคม

ด้วยความเคารพอย่างสูง
ปิยนภา ธรรมกรบัญญัติ
สุวิมล ไสวรรณพงษ์

21 ตุลาคม 2551

นักโทษประหาร

โดย แสง จันทร์งาม

เมื่อวันอาทิตย์ที่ 15 สิงหาคม 2508 เรา 3 คน คือ อ. บุพพันธ์ นิมมานเหมินท์ นายกฤษฎาพิทักษ์ สมาคมเชียงใหม่ ร.อ.เสาร์ สุวิทยา ลังการ อนุศาสนาจารย์ประจำค่าย กาวิละและกรมการยุวพิทักษ์ สมาคม และข้าพเจ้า ได้รับเชิญจาก คุณเชาวน์ เจริญพงษ์ ผู้บัญชาการ เรือนจำกลางจังหวัดเชียงใหม่ ให้ไป ทำการอภิปรายปัญหาไขข้อข้องใจ ต่าง ๆ แก่นักโทษ ซึ่งมีจำนวน 900 คนเศษในเรือนจำนั้น วิธีการ อภิปรายของเราเป็นแบบให้นักโทษ ถามปัญหาแล้วเราช่วยกันตอบ ปรากฏว่านักโทษสนใจถามปัญหา

กันมาก ปัญหาที่ถามก็มีทุกชนิด แต่ เมื่อประมวลดูแล้ว มีเกี่ยวกับเรื่อง โสยศาสตร์ เรื่องผี เรื่องกรรม และ เรื่องวิปัสสนาเป็นส่วนมาก เรา อภิปรายได้เพียง 4 - 5 ปัญหาที่ต้อง ยุติด้วยเวลา ท่ามกลางความ เสียหายของบรรดาผู้ต้องขังทั้งหลาย ท่านผู้บัญชาการเรือนจำได้ เลาให้เราฟังว่า นักโทษที่อยู่ในเรือน จำนั้น ต้องโทษตั้งแต่ 10 ปี ลงมา ถ้ามีนักโทษเกิน 10 ปี ก็ส่งไป กรุงเทพฯ ความผิดส่วนใหญ่เป็น เรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินทางการเรือน จำให้อาหารและเสื้อผ้า แก่นักโทษ และมีระเบียบบังคับให้กินนอน

นักโทษประหาร

ทำงาน เล่นตามเวลา ภายในเรือน จำมีห้องสมุด มีการเปิดสอนวิชา ชั้นประถมศึกษาให้นักโทษที่สนใจ สมัครเรียน นับว่าทางเรือนจำได้ เอาใจใส่ต่อสวัสดิการและการบริการ แก่ผู้ต้องขังเป็นอย่างดี ทำให้ผู้ต้อง ขังมีความสะดวกสบายตามสมควร แก่อัตตภาพ

แต่แม้จะมีความสบายกาย นักโทษทุกคนก็หาได้ลืมไม่ว่าตนเป็น ผู้ต้องขัง ไร้อิสรภาพซึ่งเป็นยอด ประราณของทุกคน ข้าพเจ้าสังเกต เห็นผู้ต้องขังทั้งนั้นมีหน้าตาหม่น หมอง ไร้ราศี ขาดแววแห่งความสุข สดชื่น แม้จะยิ้มด้วยความพอใจ ต่อวาตะของผู้อภิปรายบางท่าน ก็เป็นการยิ้มแหย ๆ เฉพาะที่มุมปาก ไม่ใช่การยิ้มอย่างเบิกบานทั่วใบหน้า ทุกคนปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะออกไปให้พ้นจากเนื้อที่ 2 ไร่เศษ แวดล้อมด้วยกำแพงสูงทั้ง 4 ด้าน

นั้น เฉพาะอย่างยิ่ง อยากออกไปสู่อ้อมกอดอันอบอุ่นของภรรยาและ บุตรซึ่งตั้งตาคอยอยู่ ทางบ้าน

เมื่อได้เห็นสภาพของนักโทษ แล้ว ข้าพเจ้าเกิดความสงสารอย่าง จับใจ สงสารเห็นใจเพื่อนมนุษย์ที่ กำลังได้รับความทุกข์ ข้าพเจ้าได้ ปรารภกับอ. บุพพันธ์ว่า ถ้าเป็น ไปได้ เราควรหาทางเข้ามาทำ ธรรมสงเคราะห์แก่นักโทษเหล่านี้ เป็นการประจำ เพราะเขาเหล่านี้เป็น คนป่วยที่กำลังต้องการยาอย่าง แท้จริง การเผยแพร่ธรรมในเรือน จำเป็นการยิงลูกศรถูกเป้าหมาย เพราะการเผยแพร่มีจุดประสงค์สำคัญ คือ ทำคนชั่วให้เป็นคนดี เรือนจำอาจ ถือได้ว่าเป็นที่อยู่ของคนชั่ว ถ้าเรา สามารถกลับจิตกลับใจเขาได้แม้ เพียง 4 - 5 คน ก็จะเป็นมหาคุณ และเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ ศาสนาอย่างมาก เราไปเทศน์ไป

แสดงปาฐกถาที่อื่น ล้วนแต่คนดี ๆ มาฟังทั้งนั้น คนเหล่านี้แม้จะไม่ได้ฟังเทศน์เลย เขาก็จะไม่ทำชั่ว เป็นการวางยาแก่คนไม่ป่วย อ. บุพพัณฑ์ เห็นด้วย และจะติดต่อกับผู้บัญชาการเรือนจำเพื่อดำเนินการต่อไป

ตั้งแต่วันนั้นมา ข้าพเจ้าก็เกิดความสนใจในคนประเภทที่เรียกกันว่านักโทษและเรือนจำวันหนึ่งเมื่อมีโอกาสจึงได้ไปเยี่ยมเรือนจำมหันตโทษอีกแห่งหนึ่ง และได้พบเห็นสิ่งประหลาดมหัศจรรย์ น่าสนใจเหลือล้ำ ยิ่งกว่าที่พบเห็นมาแล้วในเรือนจำกลางเชียงใหม่ ข้าพเจ้าแทบไม่เชื่อว่าสิ่งที่ได้พบเห็นในเรือนจำนั้นเป็นความจริง แต่ข้าพเจ้าก็ขอยืนยันกับท่านผู้อ่านว่ามันเป็นความจริง จริง ๆ เพราะเหตุผลบางประการ ข้าพเจ้าจะยังไม่บอกท่านว่าเรือนจำนั้นอยู่ที่ไหน

สิ่งแรกที่ประทับใจข้าพเจ้า

ก็คือ ความกว้างใหญ่ไพศาลของเรือนจำนั้นมันกว้างใหญ่จริง ๆ จนมองไม่เห็นกำแพงที่ล้อมอยู่โดยรอบ และจำนวนนักโทษที่ถูกคุมขังอยู่ภายในเรือนจำนั้นก็มากมายเหลือคณนา ประกอบด้วยคนทุกชาติทุกชั้นวรรณะ เจ้าหน้าที่เรือนจำและผู้คุมก็มีจำนวนมากมายพอบ ๆ กับจำนวนนักโทษ ข้าพเจ้าคิดอยู่ในใจว่า มันน่าจะเป็นมหานครแห่งหนึ่งมากกว่าจะเป็นเรือนจำ

ท่านผู้บัญชาการเรือนจำ ซึ่งเป็นชายผิวคล้ำ ร่างใหญ่ อายุประมาณ 50 ปี ได้อธิบายให้ข้าพเจ้าฟังว่า **“นักโทษทุกคนในเรือนจำนี้ ล้วนแต่ต้องคดีอุกฉกรรจ์ที่ต้องประหารชีวิตทั้งสิ้น”**

ข้าพเจ้าถึงกับสะดุ้งสุดตัว เมื่อได้ทราบข่าวเท็จจริงอันนี้ พยายามระงับใจให้เป็นปกติแล้วก็เรียนถามท่านผู้บัญชาการฯ ว่า

“นักโทษเหล่านี้ ส่วนมากทำความผิดอะไรครับ จึงถูกส่งตัวมาคุมขังที่นี่”

“ผมไม่ทราบและไม่สนใจว่าใครทำความผิดอะไรมาก่อน” ผู้บัญชาการตอบ แสดงความยิ่งใหญ่อยู่ในน้ำเสียง **“มันเป็นหน้าที่ของตำรวจและศาล เมื่อตำรวจจับผู้กระทำความผิดได้ก็ส่งตัวให้ศาลดำเนินคดี เมื่อศาลพิพากษาเสร็จ ตำรวจก็คุมตัวนักโทษมาส่งผม ผมก็คุมขังไว้และจัดการประหารชีวิตตามชอบใจ ถ้าคุณอยากทราบว่าเขาทำผิดอะไร คุณลองไปถามนักโทษคนนั้นดูซิ”** ผู้บัญชาการชี้มือไปที่นักโทษคนหนึ่งซึ่งกำลังนั่งถอนหญ้าอยู่ใกล้ ๆ

“นี่คุณ คุณทำความผิดอะไร จึงต้องมาถูกขังอยู่ในเรือนจำนี้” ข้าพเจ้าถามด้วยเสียงสุภาพ นักโทษคนนั้นเงยหน้าขึ้นมองดูข้าพเจ้า

ดูเห็นข้าพเจ้าเป็นสัตว์ประหลาดตัวหนึ่ง ดวงตาของเขามีแววขุ่น แสดงว่าไม่พอใจอย่างมาก **“คุณเป็นใครมาจากไหน”** เขาถามด้วยเสียงเคียด “ผมไม่ได้ทำความผิดอะไร ผมไม่ได้เป็นนักโทษ ผมไม่ได้อยู่ในเรือนจำ! “ เขาตอบด้วยเสียงดังลั่น

ข้าพเจ้าถึงกับยืนอ้าปากค้างด้วยความงงงันต่อพฤติกรรมประหลาดของนักโทษคนนั้นเมื่อไม่รู้จะโต้ตอบอย่างไร จึงหันไปมองดูผู้บัญชาการฯ ด้วยหวังจะได้รับคำชี้แจงเพิ่มเติม อย่างน้อยท่านก็อาจจะบอกข้าพเจ้าว่า นักโทษคนนั้นเป็นคนเสียจริตหรืออะไรทำนองนั้น แต่แล้วข้าพเจ้าเองก็เกือบจะกลายเป็นคนเสียจริตไป เพราะท่านผู้บัญชาการฯ และเจ้าพนักงาน 4 - 5 คนซึ่งยืนอยู่ข้าง ๆ ได้หัวเราะเยาะขำขันพร้อมกัน และ

ไม่พูดว่าอะไร ข้าพเจ้าบอกไม่ถูกว่า ขณะนั้นรู้สึกอย่างไร ทั้งโกรธ ทั้งงง ทั้งประหลาดใจระคนกัน

“เอ นี่นักโทษคนนั้นบ้า หรือ ว่าท่านบ้า หรือว่าผมบ้ากันแน่” ข้าพเจ้าโผล่ออกมาด้วยความหวั่นเสียว จน ขาดสติสัมปชัญญะ

“บ้าด้วยกันทั้งนั้น” ผู้บัญชาการ ตอบหน้าตาเฉย

หลังจากเหตุการณ์ประหลาดนั้นแล้ว ท่านผู้บัญชาการก็พา ข้าพเจ้าตระเวนชมเรือนจำต่อไป ตลอดระยะทางที่เดินผ่าน ข้าพเจ้า เห็นนักโทษรวมกันทำงานอยู่เป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละ 5 คนบ้าง 6 คนบ้าง ทุกคนกำลังทำงานอย่างเอาจริง เอาจัง หน้าตาและเนื้อตัวชุ่มโชกไปด้วยเหงื่อ งานที่นักโทษทำก็มีทุกประเภท เช่น บางกลุ่มก็ปลุกผักในสวนของเรือนจำ บางพวกก็เป็นช่างไม้ บางพวกก็เป็นช่างเหล็ก

บางพวกก็เป็นช่างทอง บางพวกที่มีความรู้ก็ทำงานเป็นเสมียน บางพวกก็ค้าขายอยู่ในร้านค้าของเรือนจำ ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจมากที่ได้เห็นนักโทษทำงานกันอย่างขยันขันแข็ง จึงได้ถามท่านผู้บัญชาการว่า **“ผลประโยชน์ที่ได้จากการทำงานเหล่านั้น ทางเรือนจำแบ่งให้นักโทษบ้างหรือไม่ หรือเอาไว้เป็นของหลวงหมด”**

ผู้บัญชาการตอบว่า **“ผลประโยชน์ที่นักโทษทำได้ ตกเป็นสมบัติของนักโทษนั่นเอง ทางเรือนจำไม่เกี่ยวข้องเลย แต่เมื่อเขาถูกประหารชีวิตตายไปแล้ว สมบัติของเขาทั้งหมดจะต้องตกเป็นของเรือนจำ แต่ตราบนานเท่าที่เขายังมีชีวิตอยู่ เขาสามารถจะหาทรัพย์สินและใช้ทรัพย์สินของเขาได้อย่างเต็มที่ เพราะฉะนั้นนักโทษของเราทุกคน จึงตั้งหน้าทำงานด้วยความขยันขัน**

แข็งโดยไม่ต้องบังคับ บางคนทำงานทั้งกลางวันกลางคืนก็มี”

ข้าพเจ้าถามขึ้นว่า **“ที่เรือนจำกลางเชียงใหม่เขามีการให้อาหารตามเวลา มีการให้เครื่องนุ่งห่ม ผมอยากทราบว่าที่เรือนจำนี้มีการให้อาหารและเสื้อผ้าหรือไม่”**

“ไม่มี” ผู้บัญชาการฯ ตอบ **“เราไม่ให้เสื้อผ้าหรืออาหารแก่นักโทษ เพราะนักโทษแต่ละคนมีสิทธิหาเองได้ ทำงานได้ ทางเรือนจำเลยปล่อยให้ทุกคนช่วยตัวเอง”** แต่ทุกคนก็มีพออยู่กิน มีบางรายเหมือนกันที่เกียจคร้านหรือไร้ความสามารถ ไม่อยากทำงาน ไปเที่ยวขโมยหรือปล้นสะดมหรือฉ้อโกงเอาทรัพย์สินของนักโทษคนอื่นมา เลี้ยงชีวิต”

“มีการปล้นกันภายในเรือนจำนี้ด้วยหรือครับ” ข้าพเจ้าถามด้วยความประหลาดใจ

“มี” ผู้บัญชาการตอบ **“มีการปล้นกันทุกวัน มีการทะเลาะวิวาทกันทุกวัน มีการตีรันฟันแทงกันตายทุกวัน”**

“แล้วทางการเรือนจำจัดการอย่างไร กับนักโทษใจร้ายที่มาเพื่อนักโทษตายในเรือนจำ” ข้าพเจ้าถาม

“ไม่ทำอะไร” ผู้บัญชาการฯ ตอบ คล้ายกับไม่เห็นว่าการฆ่ากันตายเป็นเรื่องร้ายแรง **“ปล่อยให้เขาทำตามสบาย เพราะนักโทษทุกคนในเรือนจำนี้มีโทษถึงตายทุกคนอยู่แล้ว สักวันหนึ่งทุกคนจะต้องถูกประหารชีวิต ฉะนั้นแม้จะทำความผิดในระหว่างหรือไม่ทำ ทุกคนก็ต้องถูกประหารชีวิตอยู่แล้ว ดีเสียอีกที่เขาจัดการประหารชีวิตกันเอง โดยไม่ให้เจ้าหน้าที่เพชรฆาตเรือนจำต้องลำบาก”**

ข้าพเจ้ามองดูหน้าท่านผู้บัญชาการเรือนจำด้วยความงุนงง

พลาถคิดในใจว่าเรือนจำนี้ช่างโหดร้ายทารุณป่าเถื่อนเสียเหลือเกิน ผู้บัญชาการเรือนจำเองก็ช่างใจไม่ไ้ระกำ เห็นชีวิตของคนเป็นชีวิตของมดของปลวกไปได้ แต่มิได้พูดออกมาด้วยวาจา เพียงแต่เดินตามผู้บัญชาการฯ และคณะไปอย่างเงียบ ๆ

“คุณอยากจะถูกการประหารชีวิตนักโทษใหม่ละ” ผู้บัญชาการถาม ข้าพเจ้าเกิดความกระอักกระอ่วนใจขึ้นมาทันที เพราะใจหนึ่งเกิดอยากรู้อยากเห็น แต่ใจหนึ่งเกิดความสังเวชสลดใจไม่อยากจะเห็นเพื่อนมนุษย์ถูกตัดคอ ต่อนหน้าต่อตา กลัวจะเกิดเป็นลมเพราะตกใจกลัวต่อความโหดร้ายทารุณของการฆ่ามนุษย์ แต่คิดว่าวิธีการประหารชีวิตไม่แสดงความโหดร้ายทารุณเกินไป ก็จะไปดูระดับความรู้เสียบ้าง เพื่อแน้แก่ใจจึงถามผู้บัญชา

การฯ ดู **“ทางเรือนจำประหารนักโทษโดยวิธีไหน?”**

“ทุกชนิด” ผู้บัญชาการฯตอบ **“ใช้ปืนยิงบ้าง ใช้มีดแทงให้ตายบ้าง ใช้ค้อนทุบกะโหลกศีรษะบ้าง แขนคอบ้าง บังคับให้ตีเมียพิชบ้าง ปล่อยสัตว์ร้ายให้กัดตายบ้าง ตกคอให้จมน้ำตายบ้าง ให้ล้อเหล็กขนาดใหญ่บดตัดคอให้ตายบ้าง บางทีก็ให้เจ้าหน้าที่ทรมานโดยตัดแขนขาตีมือเนื้อหนังออกทีละน้อย ๆ จนตายไปเอง”**

ข้าพเจ้าเหลือแตกพลั๊ก ด้วยความสะดุ้งตกใจกลัวต่อวิธีการประหารชีวิตอันทารุณโหดร้ายที่ผู้บัญชาการฯ บรรยายให้ฟัง **“ผมไม่ดูละครับ”** ข้าพเจ้าบอกผู้บัญชาการฯ **“เพียงแต่ได้ยินท่านเล่าวิธีการให้ฟังเท่านั้น ผมก็แทบทนฟังไม่ไหวแล้ว ถ้าไปเห็นจริง ๆ ผมเป็นลมแน่”**

“รู้สึกว่าคุณขวัญอ่อนมาก” ผู้บัญชาการกล่าวยิ้ม ๆ **“ถ้าคุณกลายเป็นนักโทษและจะถูกประหารชีวิตแบบนั้นบ้าง คุณจะรู้สึกอย่างไร”**

“ผมก็คงซื้อคอกตายก่อนถูกประหารจริง ๆ” ข้าพเจ้าตอบผู้บัญชาการฯ หันไปมองดูเจ้าหน้าที่เรือนจำที่ยืนข้าง ๆ แล้วก็ยิ้มอย่างมีนัยทำให้ข้าพเจ้าหวาดระแวงอย่างไรชอบกล

เราได้เดินผ่านนักโทษกลุ่มหนึ่ง ซึ่งกำลังนั่งล้อมวงเสพสุราและร้องเพลงกันอยู่อย่างสนุกสนาน **“เขาทำอะไรกันครับ”** ข้าพเจ้าถามท่านผู้บัญชาการฯ

“เขากำลังฉลองสมาชิกใหม่วันนี้ตำรวจนำนักโทษเข้ามาส่งเรือนจำหลายคน พวกนี้คงสามารถถึงนักโทษใหม่บางคนมาเป็นสมาชิกได้ จึงดีอกดีใจและฉลองกันเป็นการใหญ่ เหตุการณ์เช่นนี้เป็นของ

ธรรมดาในเรือนจำของเรา นักโทษทุกกลุ่มต่างปรารถนาอยากได้นักโทษใหม่มาเข้าร่วมคณะมาช่วยการงานของคุณะ มีการวิ่งเต้นหาสมาชิกใหม่กันทั่วไป”

เดินต่อไปอีกไม่นาน ข้าพเจ้าก็ได้พบกับภาพตรงกันข้ามกับภาพที่เพิ่งเห็นมา คือนักโทษกลุ่มหนึ่งกำลังนั่งล้อมวงส่งเสียงร้องไห้คร่ำครวญอย่างน่าสมเพชเวทนา ข้าพเจ้าเดินเข้าไปใกล้แล้วถามว่า **“เกิดอะไรขึ้นหรือ”**

“สมาชิกของเราคนหนึ่งเพิ่งถูกประหารชีวิต” นักโทษคนหนึ่งตอบทั้งน้ำตานองหน้า **“เขาเป็นคนดีและขยันขันแข็งมาก เราทุกคนรักและเสียตายเขาที่มาด่วนถูกประหารชีวิตเสีย เราได้สูญเสียแขนขวาของเราไปเสียแล้ว.....”** ว่าแล้วเขาก็ร้องไห้คร่ำครวญต่อไป **“เขาถูกประหารชีวิตโดยวิธีใด”**

ข้าพเจ้าถาม

“โดยวิธีถูกตัดคอ” ชายคนเดิมตอบ เขาค่อย ๆ เลิกผ้าคลุมออกจากหน้าของศพ เผยให้เห็นหัวที่ขาดจากไหล่ลollingอยู่ต่างหาก จากลำตัว มีเลือดนองอยู่บนพื้นและจับเกรอะตามหน้าและตามลำตัว **“ขณะที่เขากำลังนั่งคุยกับเราอยู่อย่างสนุกสนานนั่นเอง เพฆฆมาตคนหนึ่งก็ถือดาบอันคมกริบวิ่งมาฟาดฟันลงไปที่คอของเขาสุดแรงทำให้ศีรษะของเขากระเด็นตกไป เราต้องเก็บเอาศีรษะของเขามาเก็บไว้ที่เดิม แล้วก็เอาผ้าขาวมาคลุมอย่างที่เราเห็นอยู่นี้”**

ข้าพเจ้าบอกให้เขาดึงผ้าปิดศพเสียตามเดิม แล้วก็หันมาทางผู้บัญชาการฯ ด้วยความตั้งใจจะต่อว่าความโหดร้ายป่าเถื่อนของเพฆฆมาต แต่ก็พูดไม่ออกอยู่เป็นนาน เพราะรู้สึกว่ามีอะไรมาจุกที่

คอหอย เมื่อควบคุมสติสัมปชัญญะได้ตั้งเดิมแล้วจึงถามผู้บัญชาการฯ ว่า **“ทำไมท่านปล่อยให้คนของท่านทำอย่างป่าเถื่อนเช่นนั้น ท่านมิได้แจ้งให้นักโทษทราบล่วงหน้าดอกหรือว่าจะประหารชีวิตโดยวิธีใดที่ไหน และเมื่อไร นักโทษไม่มีโอกาสรู้ล่วงหน้าและเตรียมตัวบ้างหรือ”**

“การประหารชีวิตนักโทษนั้น” ผู้บัญชาการตอบ **“เรายกให้เป็นหน้าที่ของเพฆฆมาตโดยตรง เพฆฆมาตมีอำนาจประหารชีวิตใครที่ไหน เมื่อใดก็ได้ตามชอบใจ โดยไม่มีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า บางทีนักโทษกำลังนอนหลับอยู่ดี ๆ เพฆฆมาตอาจจะเอาดาบไปฟันคอตายโดยไม่รู้สึกรู้สีกี่ได้ บางคนกำลังเล่นอยู่อย่างสนุกสนาน เพฆฆมาตอาจจะเอาค้อนไปทุบหัวตายก็ได้”**

“ถ้าอย่างนั้นนักโทษทุกคน

ก็คงนอนตาไม่หลับ” ข้าพเจ้ากล่าวพลางสั่นหัวด้วยความอ่อนนอกอ่อนใจ ต่อระเบียบการอันวิบัติการของเรือนจำแห่งนั้น **“คงหวาดผวายุติตลอดเวลา เพราะไม่รู้ว่าเมื่อไรเพฆฆมาตจะมาลากตัวไปประหารชีวิต”**

“ตรงกันข้าม” ผู้บัญชาการฯตอบ **“ไม่มีนักโทษคนใดประหวั่นพรั่นพรึงต่อการประหารชีวิตเลย นักโทษส่วนมากลืมนึกเสียสันทว่าตนเป็นนักโทษประหาร ต่อเมื่อเห็นเพื่อนถูกประหารต่อหน้าต่อตานั่นแหละ จึงจะระลึกขึ้นได้ แต่ไม่ช้าก็ลืมนึกแล้ว”** แล้วก็สนุกสนานเพลิดเพลิดต่อไป

ท่านผู้บัญชาการเรือนจำพาข้าพเจ้าตระเวนชมเรือนจำต่อไปอีก เราได้ผ่านกลุ่มนักโทษไปมากมาย หลายกลุ่ม สังเกตดูนักโทษทุก ๆ กลุ่มต่างทำงานและเล่นกันอย่าง

สนุกสนาน แทบทุกคนมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสเป็นอันดี ทำให้ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับผู้บัญชาการฯ ที่ว่านักโทษส่วนมากลืมนึกสันทว่าตนเป็นนักโทษประหาร

“ทางเรือนจำมีระเบียบควบคุมนักโทษอย่างไรบ้าง” ข้าพเจ้าถาม

ผู้บัญชาการฯหัวเราะแล้วตอบว่า **“ไม่มีเลย นักโทษจะเล่นจะทำงานจะกินจะนอนจะเที่ยวไปที่ไหนก็ได้ ภายในเรือนจำนี้ ไม่มีการควบคุมใด ๆ ทั้งสิ้น”**

“การปล่อยปละละเลยเช่นนี้ท่านไม่กลัวนักโทษแหกคุกหรือ”

ผู้บัญชาการเรือนจำหัวเราะดังยิ่งขึ้นแล้วตอบว่า **“ไม่กลัว ผมจะบอกเหตุผลว่า ทำไมไม่กลัวประการแรกก็เพราะว่า ไม่มีใครอยากจะออกไปจากเรือนจำนี้ แทบทุกคนพอดกเข้ามาอยู่ในเรือนจำนี้ก็สนุกสนานเพลิดเพลิด จนไม่อยากจะไป**

ทุกคนอยากอยู่ที่นี้ อยากถูกประหารชีวิตและตายที่นี้ นั่นเป็นเหตุผลสำคัญที่สุด เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ผมไม่กลัวว่า นักโทษจะหนี อยู่ที่โน่น ผมจะพาคุณไปดูเดี๋ยวนี้”

“ท่านผู้บัญชาการฯ ได้จูงแขนข้าพเจ้าพาไปยังหอคอยสูงหลังหนึ่ง เราเดินตามบันไดขึ้นไปจนถึงยอดหอคอยแล้ว ผู้บัญชาการฯ ก็ชี้มือให้ข้าพเจ้าดูสิ่งหนึ่ง พอเห็นสิ่งนั้นข้าพเจ้าก็เห็นด้วยกับผู้บัญชาการฯ ทันทีว่า ทำไม่จึงไม่กลัวนักโทษจะแหกคุก

สิ่งที่มีอยู่ข้างหน้าข้าพเจ้าคือกำแพงสูงใหญ่ที่ล้อมรอบเรือนจำอยู่ถึง 3 ชั้น มีช่องว่างระหว่างกำแพงกว้างประมาณ 30 เมตร กำแพงทั้ง 3 มีความหนาและความสูงไม่เท่ากัน และสร้างด้วยวัสดุต่างๆ กัน คือกำแพงชั้นใน เป็นกำแพงก่อด้วยอิฐแต่ไม่มีการโบกปูน จึงมอง

เห็นแผ่นอิฐเรียงกันเป็นก้อน ๆ กำแพงอิฐมีความหนาประมาณ 6 ฟุตและสูงประมาณ 10 ฟุต กำแพงชั้นกลางมีสี่เทาแก่เพราะสร้างด้วยแผ่นหินขนาดใหญ่ทั้งนั้น ท่านผู้บัญชาการฯบอกข้าพเจ้าว่า กำแพงหินกว้างและสูงมากกว่ากำแพงอิฐ 2 เท่า กำแพงชั้นนอกสูงแลดูเป็นสีดำทึบมืดตลอด มีความกว้างและความสูงมากกว่ากำแพงหิน 2 เท่า เพราะฉะนั้นจึงเป็นกำแพงขอบนอกที่มั่นคงแข็งแรงที่สุด ข้าพเจ้าได้ถามท่านผู้บัญชาการฯ ว่า “กำแพงชั้นนอกทำด้วยอะไร”

“ทำด้วยเหล็กทั้งแท่ง” ท่านผู้บัญชาการฯตอบ

“มีน้ำเล่า ถึงไม่มีใครคิดจะหลบหนี” ข้าพเจ้าพูดขึ้นมาอย่างลอย ๆ ทันใดนั้น ข้าพเจ้าก็เหลือบเห็นนักโทษหลายต่อหลายคน กำลังใช้ท่อนไม้ขนาดกลางทุบต่อยและ

กระทั่งกำแพงอิฐอยู่อย่างชะมัดเขม้น “เอ๊ะ นั่นเขาทำอะไรกัน” ข้าพเจ้าถามด้วยความประหลาดใจ

“เขากำลังจะเจาะกำแพงหลบหนี” ผู้บัญชาการฯตอบด้วยน้ำเสียงเป็นปกติ คล้ายกับเห็นว่าการแหกคุกเป็นเรื่องเล็ก

“แล้วทำไมท่านจึงปล่อยให้เขาทำ ทำไมท่านไม่จับกุมหรือห้ามปราม”

“ไม่” ผู้บัญชาการฯตอบหน้าตาเฉย “นักโทษทุกคนมีสิทธิที่จะแหกคุกได้ เราไม่ห้ามปรามแต่อย่างใด เพราะมีน้อยคนเหลือเกินที่คิดจะแหกคุก คุณลองคิดดูซิในเรือนจำมีนักโทษตั้งเท่าไรแต่คุณก็เห็นแล้วว่า มีนักโทษเพียงไม่กี่คนที่กำลังเจาะกำแพง อีกอย่างหนึ่งกำแพงของเราที่แข็งแรงมากยากที่จะเจาะทะลุได้ นักโทษส่วนมากมักจะเลิกล้มความพยายามเสียใน

ระหว่าง แม้จะพันกำแพงอิฐไปได้ก็ติดที่กำแพงหิน คุณดูที่ฐานกำแพงหินนั่นซิ”

ข้าพเจ้ามองตามมือผู้บัญชาการฯ ไปยังกำแพงหินและได้เห็นนักโทษ 2 - 3 คนซึ่งรอดพ้นจากกำแพงอิฐมาได้ กำลังเอชวานเจาะกำแพงหินอยู่อย่างชะมัดเขม้น “แล้วนักโทษอื่น ๆ ทำไมไม่ออกตามช่องที่เขาเจาะไว้แล้ว จะได้ช่วยกันเจาะกำแพงหินต่อไป” ข้าพเจ้าถาม

ผู้บัญชาการฯ ตอบว่า “ผมบอกคุณแล้วว่าไม่มีใครคิดอยากจะออกไปจากเรือนจำ และยิ่งกว่านั้น ช่องแต่ละช่องที่นักโทษเจาะสำเร็จนั้น เราจะจัดการปิดให้ดีเหมือนเดิมทันทีที่นักโทษคนนั้นลุดออกมาพ้น ฉะนั้นถ้าใครอยากออกก็ต้องเจาะช่องใหม่สำหรับตนเอง เจาะให้กันไม่ได้ ฉะนั้นนักโทษคนหนึ่งเจาะช่องได้สำหรับตนคน

เดียวเท่านั้น”

“มีนักโทษคนใด สามารถ เจาะทะลุกำแพงหินบ้างไหม”

“มีเหมือนกัน แต่น้อยเต็มที ถ้าคุณมองดูที่ฐานกำแพงเหล็ก คุณจะเห็นนักโทษหัวเห็ดเพียงคน หรือสองคนเท่านั้น โน่นยังงั้นละ คนหนึ่งเพิ่งหลุดออกไปได้จาก กำแพงหิน”

ข้าพเจ้ามองตามมือ ท่านผู้บัญชาการฯ ไปที่ฐานกำแพงเหล็ก และเห็นนักโทษผู้มีร่างล่ำสันบึกบึน คนหนึ่งกำลังใช้ขวานฟันกำแพง เหล็กอยู่อย่างเหนียวแน่น ขวานของเขา รู้สึกว่าเต็มไปด้วยประกายแวววับ ทุกครั้งที่เขายกขึ้นฟันมัน จะสะท้อนแสงแวววาวเข้านัยน์ตาของเรา จนเราต้องหลับตา ข้าพเจ้านึกชมความอุตสาหะวิริยะของนักโทษหัวเห็ดคนนั้นอยู่ในใจ และภาวนาขอให้เขาออกไปให้ได้

“เคยมีนักโทษ เจาะกำแพง เหล็กออกไปได้บ้างไหมครับ ท่านผู้บัญชาการ”

“มีเหมือนกัน แต่น้อยเต็มที ในหมื่นหรือแสนคนจะมีสักคนหนึ่งเท่าที่ผมอ่านดูในประวัติของเรือนจำนั้น เมื่อประมาณ 2500 ปีมาแล้ว มีนักโทษสำคัญคนหนึ่งแหกคุกออกไปได้สำเร็จ และพาเอานักโทษอื่น ๆ ออกไปด้วยเป็นจำนวนมาก แต่หลังจากนั้นมา ก็ไม่เคยมีการแหกคุก เป็นการใหญ่เช่นนั้นอีก”

“ถ้าสมมติว่ามีนักโทษแหก คุกออกไปได้สำเร็จ ทางเรือนจำ ติดตามไปจับเขานำมาขังไว้ใน เรือนจำอีกหรือไม่ครับ” ข้าพเจ้าถามต่อไป

“ไม่” ผู้บัญชาการตอบ “เรา ปล่อยให้เขาไปเลย เราถือว่าเขามี ความสามารถเป็นวีรบุรุษสมควร จะได้รับอิสรภาพ ยิ่งกว่านั้น เรายัง

ให้สิทธิพิเศษแก่เขาอีกด้วย”

“สิทธิอะไรครับ” ข้าพเจ้าถาม ด้วยความสนใจ

“สิทธิที่เข้าออกเรือนจำได้ ตามชอบใจทุกเวลา ถ้าเขาอยาก จะกลับเข้ามาในเรือนจำ เพื่อชักชวน เพื่อนนักโทษให้แหกคุก หรือแนะนำวิธีเจาะกำแพงที่ได้ผลแก่นักโทษอื่น ๆ ก็อาจจะทำได้ตามชอบใจ คุณเดินตามผมมาทางนี้”

ข้าพเจ้าเดินตามผู้บัญชาการฯ ไปอย่างว่าง่าย เราได้มาถึงนักโทษ กลุ่มหนึ่งกำลังนั่งล้อมวงฟังชาย คนหนึ่งพูดอยู่ใต้ต้นไม้ ชายประหลาด คนนั้นยืนอยู่ท่ามกลางวงแล้วพูด ด้วยเสียงอันดังว่า “ตื่นเถิดพี่น้องทั้งหลาย อย่ามัวหลับไหลอยู่เลย อย่าลืมนึกว่าท่านเป็นนักโทษประหาร กำลังถูกขังอยู่ในกำแพงถึง 3 ชั้น สักวันหนึ่งเพชรฆาตจะมาลาก คอท่านไปประหารชีวิต รีบลุกขึ้น

แล้วแหกคุกหนีไปเสียก่อนที่จะถึง เวลานั้น..... ..”

ชายคนนั้นพรรณนาโทษ ของเรือนจำ ต่อบอกอีกมากมาย ซึ่ง ล้วนแต่เป็นความจริง แต่ข้าพเจ้า ลังเกตเห็นว่า มีนักโทษน้อยคนที่ ตั้งใจฟังวาจาของเขา ส่วนมากหัน หน้าไปคุยกันเสียว้าง กลับเสียว้าง ยิ่งกว่านั้นบางคนยังหัวเราะเยาะเขา และตะโกนคัดค้านเขาเป็นครั้งคราว แต่ชายคนนั้นก็ใจเย็นอย่างน่า อัศจรรย์ เขามิได้แสดงอาการโกรธ เคืองหรือพูดจาโต้ตอบผู้ก่อกรวน เหล่านั้นแต่อย่างใด

เขาเอามือควานลงไปในถุง ซึ่งวางอยู่บนพื้นข้าง ๆ แล้วหยิบเอา ขวานเล่มหนึ่งขึ้นมา เขาชูขวานไป รอบ ๆ แล้วพูดขึ้นว่า “พี่น้องทั้ง หลาย นี่คือนัยน์ตาสำหรับเจาะ กำแพงอิฐ ท่านผู้ใดอยากจะได้รับ อิสรภาพ โปรดเอาขวานนี้ไปเจาะ

กำแพงอิฐ ข้าพเจ้ายินดีจะมอบ ขวานนี้ให้แก่ท่านฟรี” พูดแล้วเขาก็ ชูขวานนั้นไปรอบ ๆ แต่ปรากฏว่าไม่มีนักโทษคนใดแสดงความสนใจ ในขวานของเขาเลย นักโทษคนหนึ่ง ได้ตะโกนขึ้นว่า **“เดี๋ยวนี้เป็นสมัย จรวดแล้ว เราไม่ต้องการขวานหิน เชิญท่านนำไปแจกคนสมัยหินของท่านเถิด”**

โดยมิได้คำนึงต่อคำเยาะเย้ย ของนักโทษคนนั้น ชายผู้ใจเย็นยังคงชูขวานต่อไปอีก จนกระทั่งมีนักโทษคนหนึ่งยืนขึ้นเดินไปรับขวานจากเขา นักโทษคนนั้นหยิบขวานมา ดูบล่าพิจารณาดูอยู่หน่อยหนึ่ง แล้วก็ยื่นกลับคืนไปให้เจ้าของพลางพูดว่า **“มันหนักเกินไป แยกไม่ไหว”**

ชายผู้หวังดีหยิบเอาขวานหิน เล่มนั้นมาเก็บไว้ แล้วล้างเอาขวาน อีกเล่มหนึ่งออกมาจากถุงยกชูไป รอบ ๆ พลางพูดว่า **“พี่น้องทั้งหลาย**

นี่คือขวานเหล็ก ใช้สำหรับเจาะ กำแพงชั้นกลาง คือกำแพงหิน ผู้ใด ต้องการข้าพเจ้ายินดีจะให้โดยไม่ คิดมูลค่าแต่อย่างใด เชิญรับเอาไปเถิด” เขาส่งขวานไปรอบ ๆ ด้วยสาย ตาแสดงความวิงวอน แต่ไม่ปรากฏ ว่ามีใครรับเอา

เขาวางขวานเหล็กลงไว้ แล้ว ล้างเอาขวานเล่มใหม่ขึ้นมา เขาชูไป รอบ ๆ ตามเคย พลางกล่าวว่า **“พี่น้องทั้งหลาย กำแพงเหล็กชั้นนอก อาจจะหนาและสูง แต่ท่านไม่ต้อง ท้อใจ นี่คือขวานพิเศษสำหรับเจาะ กำแพงเหล็ก ถ้าท่านดูให้ดีท่าน จะเห็นว่า คมของขวานนี้ทำด้วย เพชร โปรดดูด้วยตาของท่านเอง”** เขาได้หยิบเอาเหล็กมาท่อนหนึ่ง แล้วก็เอาขวานนั้นพันให้ดูเป็น ตัวอย่าง ปรากฏว่าขวานจ้องฟัน เพียงครั้งเดียวท่อนเหล็กนั้นก็ขาดกระเด็น แต่ถึงกระนั้นก็ไม่มีการ

สนใจจะรับเอาขวานนั้นชายผู้ใจเย็น ก็รวบ รวมขวานใส่ในถุงยกสูงขึ้น แบกบนบ่าแล้วก็ออกเดินทางมุ่ง หน้าไปยังนักโทษกลุ่มอื่นต่อไป ท่ามกลางเสียงหัวเราะเยาะของ นักโทษกลุ่มนั้น

ขณะนั้นเป็น เวลาเกือบ 11.00 น.ซึ่งเป็นเวลาที่ข้าพเจ้า จะต้องกลับ เพราะมีนัดรับประทานอาหารกลางวันกับเพื่อน ข้าพเจ้า ขอบคุณท่านผู้บัญชาการฯ แล้ว ก็กล่าวคำอำลา

“คุณ ยังจะกลับไม่ได้” ผู้บัญชาการฯ พูดขึ้นด้วยท่าทางขึงขัง ทำให้ข้าพเจ้าประหลาดใจไม่น้อย ใจ หนึ่งคิดว่าท่านผู้บัญชาการฯ อาจ จะชวนให้รับประทานอาหารกลางวัน ด้วย แต่เพื่อให้แน่ใจจึงถามดู **“ทำไมล่ะครับ”**

“กฎของเรือนจำมีอยู่ว่า ทุกคนที่เข้ามาในเรือนจำของเรา

ต้องกลายเป็นนักโทษประหารของเราด้วย เพราะฉะนั้น เวลานี้คุณได้ กลายเป็นนักโทษของเราเสียแล้ว”

ข้าพเจ้ารู้สึกตกใจและงุนงง ดูถูกต้องที่ศีรษะ แต่ก็ยังอุ่มใจอยู่ว่า ผู้บัญชาการฯ คงจะล้อเล่นสนุก ๆ มากกว่า จึงกล่าวว่า **“ท่านผู้บัญชาการฯ อย่าล้อผมเล่นเลยนะ ผมจะต้องรีบไปพบเพื่อนตามนัด”**

“คุณจะไม่หวังไปพบเพื่อน ได้ตามนัดโดยเด็ดขาด” ผู้บัญชาการฯ พูดพลางหัวเราะอย่างผู้มีชัยชนะ ท่านได้หันไปมองดูเจ้าหน้าที่เรือนจำ อย่างมีนัย แล้วหันไต่หน้าเจ้าหน้าที่มี ร่างกำยำ 2 คน ก็ตรงเข้ามาขนาบ ข้างซ้ายขวาของข้าพเจ้าและยึดแขน ไว้อย่างมั่นคง

ถ้าสามารถมองเห็นตัวเองใน ขณะนั้น ใบหน้าของข้าพเจ้าคงขาว ชีตด้วยความตกใจกลัวสุดขีด เพราะ การกระทำของผู้บัญชาการฯ ตอนนี้

บอกว่าเอาจริงแน่นอน

“คุณไม่เชื่อหรือว่าผมพูดจริง” ผู้บัญชาการฯ พูดขึ้น **“ถ้าไม่เชื่อผมจะพาไปดูอะไรบางอย่าง”**

ว่าแล้วก็ออกเดินทันที ข้าพเจ้าก็ถูกเจ้าหน้าที่จุดให้เดินตามไปด้วย เราได้มาถึงตึกใหญ่หลังหนึ่ง ผู้บัญชาการฯ สั่งให้หยุดอยู่ที่ประตู เมื่อประตูถูกเปิดออกข้าพเจ้ามองเข้าไปข้างใน ก็ได้พบภาพที่ไม่เคยนึกเคยฝันว่าจะได้พบในเรือนจำ ภายในตึกนั้นเต็มไปด้วยพระภิกษุสามเณร พระราชามหากษัตริย์ ประธานาธิบดี นายพล มหาเศรษฐี และบุคคลชั้นสูงอีกมากมาย !”

“ทั้งหมดนี้คือนักโทษประหารของผมทั้งสิ้น” ผู้บัญชาการฯ พูด แล้วมองดูหน้าข้าพเจ้าคล้ายกับบอกว่า **“คนใหญ่คนโตขนาดนั้นยังตกเป็นนักโทษของผม นับประสาอะไรกับคุณซึ่งเป็นคนธรรมดา ๆ**

คนหนึ่ง”

ข้าพเจ้ารู้สึกหน้ามือ ศีรษะหมุนตัวคล้ายจะเป็นลม จึงทรุดตัวลงนั่งเอามือกุมศีรษะอยู่ใกล้ประตูตึกนั่นเอง ขณะที่นั่งหลับตาอยู่นั้นเอง ภาพใบหน้าของภรรยาสุดที่รักก็ปรากฏขึ้นมาในหัวงนึกแล้วภาพมารดา พี่น้อง ตลอดจนถึงลูกศิษย์ที่สอนอยู่เป็นประจำ จิตใจในขณะนั้นวิ่งพล่านกลับไปยังทุกคนและทุกสิ่งที่อยู่เบื้องหลัง เขาเหล่านั้นจะอยู่อย่างไร กินอย่างไร และคิดอย่างไร เมื่อได้ทราบที่ข้าพเจ้าได้กลายเป็นนักโทษประหารเสียแล้ว ขณะที่จิตใจกำลังวิ่งพล่านอยู่นั้น ภาพพุทธสถานก็ปรากฏขึ้นมาในหัวงนึกพร้อมกับจำได้ว่า ในวันศุกร์ที่ 20 สิงหาคม 2508 จะต้องไปแสดงปาฐกถาเรื่อง **“ ตื่นเถิดชาวพุทธ ”** ประชาชนจำนวนมากที่อยากฟังปาฐกถาจะรู้สึกเสียดใจหวังเพียงไรถ้าถึง

เวลาแล้วไม่มีข้าพเจ้าไปแสดงปาฐกถา พร้อม ๆ กันนั้นก็เกิดการตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยวขึ้นมาทันทีว่า จะต้องไปแสดงปาฐกถาให้ได้

“ท่านผู้บัญชาการที่รักและคิดถึง” ข้าพเจ้าพูดออกมาคล้ายคนบ้า **“ท่านจะเอากับผมอย่างไรก็เอา ผมยอมทั้งนั้น แต่ผมขอความกรุณาจากท่านเป็นครั้งแรกและครั้งสุดท้าย คือขออนุญาตออกไปแสดงปาฐกถาที่พุทธสถานในคืนวันศุกร์ที่ 20 สิงหาคมนี้ ท่านจะอนุญาตหรือไม่”**

ผู้บัญชาการฯ นิ่งคิดอยู่นักครู่หนึ่ง แล้วพูดว่า **“ตกลง เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่ผมจะให้เจ้าหน้าที่เรือนจำ 3 คนควบคุมคุณไปทุกฝีก้าว”**

พระคุณเจ้าและท่านสาธุชนที่เคารพ ขณะที่ข้าพเจ้ากำลังพูดอยู่นี้

เจ้าหน้าที่ทั้ง 3 คนจากเรือนจำก็กำลังยืนคุมข้าพเจ้าอยู่ คนที่ยืนทางขวามือของข้าพเจ้าคือเจ้าหน้าที่ทรมานนักโทษให้ตายโดยวิธีตัดแขนตัดขา คนที่ยืนทางซ้ายมือนี้คือพนักงานปล่อยสัตว์ร้ายให้กัดนักโทษตาย ส่วนอีกคนหนึ่งที่ยืนถือขวานอยู่ข้างหลังข้าพเจ้านั้นคือเพชรฆาตผู้ประหารชีวิตนักโทษโดยตรง หลังจากแสดงปาฐกถาที่นี่เสร็จแล้ว ข้าพเจ้าก็จะถูกนำตัวสู่เรือนจำและจะถูกประหารชีวิต ณ วันใดวันหนึ่งซึ่งข้าพเจ้าเองไม่มีทางรู้

**ข้าพเจ้าขออำลาท่านทั้งหลาย
ไปก่อน.....สวัสดิ์ .**

บรมคุณ

บรมคุณ คือ “การต้องทำ” ตามความใคร่รำนานาชนิด ที่เกิดขึ้นอย่างที จะหลีกเลี่ยงบิดพลิ้วแต่ประการใดมิได้ และแถม “บังคับ” ให้ทำโดย “สมัครใจ” และในที่สุด ก็ไม่มีใครหยากหลุดออกไปจากคุณตรงวันนี แต่สมัครติดกันอยู่ “ตลอดกาล” ทุกรูปทุกนาม

เราจึงเห็นว่าเปนการถูกต้องแท้จริง ที่จะเรียก “การต้องทำตามความใคร่ทุกชนิดที่เกิดขึ้น” ว่าเป็นบรมคุณ ซึ่งบรรดานักโทษเดนตายเหล่านี้ ไม่หยากจะหลุดออกไปเลย

(พุทธทาสลิตขัธรรม 2495 บันทึก นึกได้เอง 1952)

นักโทษประหาร

ปุจฉา วิไลชนา

1. เรือนจำใหญ่ได้แก่อะไร ทำไมจึงเรียกว่าเรือนจำ

ตอบ เรือนจำใหญ่ได้แก่โลกนี้ทั้งโลก ถ้าพูดอย่างกว้าง หมายถึงภาพทั้งสามภาพ คือ กามภาพ รูปภาพ อรูปภาพ ซึ่งเป็นดินแดนตายของสัตว์ เหตุที่ได้ชื่อว่าเรือนจำก็เพราะเป็นที่กักขังสัตว์ไว้ มิให้บรรลุถึงพระนิพพาน

2. นักโทษประหารหมายถึงใคร ทำไมจึงเรียกว่านักโทษประหาร

ตอบ นักโทษประหารหมายถึง สัตว์ทั้งหลายที่เวียนว่ายตายเกิด อยู่ในภพทั้งสาม เหตุที่เรียกว่านักโทษประหารก็เพราะว่า สัตว์ทั้งหลายในสามภพ ไม่ว่าจะเกิดในกำเนิดต่ำหรือสูง จะต้องตายทั้งสิ้น

3. ข้อที่ว่า นักโทษไม่รู้ว่าตัวเป็นนักโทษถูกขังอยู่ในเรือนจำนั้นหมายความว่าอย่างไร

ตอบ หมายความว่าสัตว์ที่เกิดในสามภพ หารู้สึกตัวไม่ว่าตนติดอยู่ในห้วงทุกข์ และจะต้องตาย แต่มัวสนุกสนานเพลิดเพลินอยู่ในภพนั้น ๆ จนลืมตัว

4. ข้อที่ว่านักโทษในเรือนจำรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ ช่วยเหลือกันและกัน แสดงหาสมาชิกมาเข้ากลุ่ม และมีการเฉลิมฉลองเมื่อมีสมาชิกใหม่นั้นหมายความว่าอย่างไร

ตอบ หมายความว่า คนในโลกรวมกันอยู่เป็นครอบครัว เมื่อมีคนเกิดขึ้นในครอบครัวก็ดีอกดีใจ ถ้าไม่มีก็พยายามที่จะให้มีทุกวิถีทาง

5. ตำรวจที่นำนักโทษมาส่งเรือนจำหมายถึงอะไร

ตอบ หมายถึงชาติหรือความเกิด ซึ่งส่งผลให้สัตว์มาเกิดในภพทั้งสาม

6. กำแพงทั้งสามชั้นที่ล้อมเรือนจำไว้หมายถึงอะไร

ตอบ กำแพงอิฐชั้นใน หมายถึงกรรมดีและชั่ว ที่เป็นเหตุให้สัตว์เกิดในสามภพ กำแพงหินชั้นกลางหมายถึงกิเลสหยาบ เช่น โลภ โกรธ หลง อันเป็นเหตุให้สัตว์ทำกรรม กำแพงเหล็กชั้นนอกหมายถึงอวิชชา ซึ่งเป็นกิเลสละเอียดทำลายได้ยาก แม้เกิดในพรหมโลกก็ยังมีอวิชชา

7. ขวานหิน ขวานเหล็ก ขวานเพชร สำหรับทำลายกำแพงอิฐ กำแพงหิน และกำแพงเหล็กหมายถึงอะไร

ตอบ ขวานหิน หมายถึงศีล สำหรับควบคุมกายวาจาให้เรียบร้อย ขวานเหล็กหมายถึงสมาธิ สำหรับปราบกิเลสหยาบ ขวานเพชรหมายถึงปัญญา ซึ่งใช้สำหรับทำลายกิเลสละเอียด คืออวิชชา

8. นักโทษที่กำลังแหกคุก โดยใช้ขวานทำลายกำแพงอิฐ กำแพงหินและกำแพงเหล็กหมายถึงใคร

ตอบ หมายถึงพุทธบริษัททั้งสี่ ผู้เห็นภัยในวัฏฏะ ปฏิบัติตามหลักศีล สมาธิ ปัญญา เพื่อทำลายกรรม กิเลสหยาบและกิเลสละเอียด เพื่อความเป็นอิสระจากวัฏฏะ นักโทษที่กำลังทำลายกำแพงอิฐมีมาก เปรียบเหมือนคนที่ปฏิบัติขั้นศีลได้มีมาก นักโทษที่กำลังใช้ขวานเหล็กทำลายกำแพงหินมีน้อยลง เปรียบเหมือนพุทธบริษัทขั้นสมาธิมีน้อย นักโทษที่ใช้ขวานเพชรทำลายกำแพงเหล็กมีน้อยที่สุด เปรียบเหมือนพุทธบริษัทที่เข้าถึงปัญญามีน้อย

9. ทางเรือนจำไม่ห้ามปราม นักโทษที่คิดจะแหกคุก และถ้าแหกคุกได้สำเร็จ ยังได้รับสิทธิพิเศษให้เข้าออกเรือนจำได้ทุกเวลา ให้ชักชวนนักโทษอื่น ๆ ให้แหกคุกได้หมายความว่าอย่างไร

ตอบ หมายความว่า วัฏฏะไม่เคยกีดกันผู้ที่ปฏิบัติตามศีล สมาธิ ปัญญา เพื่อบรรลุพระนิพพานเมื่อบรรลุพระนิพพานแล้ว จะเทศนาสั่งสอนให้สัตว์ทั้งหลายทำลายวัฏฏะเสีย ก็อาจทำได้

10. บุรุษผู้ยึดโทษนาชักชวนให้นักโทษแหกคุกและแจกขวานหิน ขวานเหล็ก ขวานเพชรหมายถึงใคร

ตอบ หมายถึงพุทธบริษัทผู้เห็นภัยในวัฏฏะ ปฏิบัติตามศีลสมาธิ ปัญญาจนบรรลุที่หลุดพ้นด้วยตนเอง แล้วสั่งสอนผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม การที่นักโทษไม่ค่อยสนใจ เปรียบเหมือนมนุษย์ในโลกที่มัวเพลิดเพลินอยู่กับอารมณ์ของโลก ไม่สนใจในพระศาสนา ไม่ปฏิบัติตามศีลสมาธิปัญญา

11. การที่ “ข้าพเจ้า” เข้าไปเยี่ยมเรือนจำ แล้วก็พลอยถูกจับกลายเป็นนักโทษประหารไปด้วยหมายความว่าอย่างไร

ตอบ หมายความว่า ใคร ๆ ก็ตามทีไปเกิดในภพทั้งสามแล้วจะต้องตายทั้งสิ้น

12. เจ้าหน้าที่ทั้งสามของเรือนจำที่ควบคุม “ข้าพเจ้า” อยู่ทุกฝีก้าวนั้นหมายถึงอะไร

ตอบ เจ้าหน้าที่ที่ทรมาณสัตว์โดยการค่อย ๆ ตัดอวัยวะต่าง ๆ ออกทีละน้อย หมายถึงชรา ความแก่ เจ้าหน้าที่ ปลอ่ยสัตว์ร้ายกัดนักโทษให้ตาย หมายถึงพยาธิ ความเจ็บป่วย เพชฌฆาตผู้ประหารชีวิตนักโทษโดยตรง หมายถึงมรณะ ความตาย.

“ยิ่งให้ยิ่งได้ ยิ่งหวงยิ่งอด
หมดก็ไม่มา
เราไม่หวงกัน เราก็กินไม่ออด
หมดก็มาเรื่อย ๆ”

จากหนังสือกฎแห่งกรรมเล่ม ๖ เรื่อง เมื่ออาตมาไปอยู่กับหลวงปู่สด วัดปากน้ำ
โดย พระธรรมสิงหบุราจารย์
<http://www.jarun.org/v6/th/rule06h0501.html>

หากท่านต้องการพิมพ์หนังสือเล่มนี้เพื่อเผยแพร่เป็นธรรมทาน หรือใช้ในงานบุญ งานพิธีต่าง ๆ ท่านสามารถสั่งพิมพ์ได้ที่ บริษัท รุ่งเรืองวิริยะพัฒนา โรงพิมพ์ จำกัด โดยรายได้ส่วนหนึ่งจากการพิมพ์หนังสือเล่มนี้จะนำไปสมทบจัดสร้างการกุศลธรรมะชุด “หลวงปู่จรัญกับณเรร้อยช่างคิด” เพื่อเผยแพร่ชีวิตประวัติและคำสอนของพระเดชพระคุณหลวงปู่จรัญต่อไป

ทางคณะทำงานผู้เรียบเรียงหนังสือ “นักโทษประหาร” ขออนุโมทนาและขอขอบคุณทุก ๆ ท่าน ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำและจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้

ท่านสามารถดูรายชื่อผู้ร่วมจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ได้จาก <http://www.dhammasatta.com> และสั่งพิมพ์หนังสือได้ที่ บริษัท รุ่งเรืองวิริยะพัฒนาโรงพิมพ์ จำกัด รหัสการสั่งพิมพ์ “วิริยะ ๖๖๖” ๕๘/๑๘๘ ซ.รามอินทรา ๖๘ ถ.รามอินทรา แขวง/เขต คันนายาว กทม. ๑๐๒๓๐ โทรศัพท์ ๐-๒๙๑๘-๐๑๕๒ แฟกซ์ ๐-๒๙๑๗-๙๐๗๒ อีเมลล์ viriya_999@yahoo.com